

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/4-597

07-03-23

Dosarul nr: 11r-502/22

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu 28 MD-2020

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău vă expediază spre examinare sesizarea depusă de către Pîntea Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza cu nr. **11r-502/22**.

Anexă: Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate .
Încheierile judecătorei Chișinău sediul Ciocana.
Cererile de recurs .
Încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2023.

**Judecătorul
Curții de Apel Chișinău**

Bulhac Ion

09:40
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 689
" 14 " 03 2023

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Avocat****1. ROGAC****2. Lucian****A.3. Instanța de judecată****1. CURTEA DE APEL CHIȘINĂU****2. Completul de judecată: Ion Bulhac; Ghenadie Lîsfi; Ghenadie Moroza.****4. mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4****5. e-mail: cac@justice.md, tel: (022) 635-308**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

În fapt, la data de 26.07.2022 au fost publicate în Monitorul Oficial modificările la Codul de Procedură Penală referitor la finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului.

La data de 22.08.2022 apărătorului Lucian ROGAC i-a fost adus la cunoștință de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru CERNEI, demersul adresat judecătorului de instrucție, privind finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului Vladimir PLAHOTNIUC.

Demersul procurorului este întemeiat pe dispozițiile art.3,7,8,9,17, art.52, art.282, art. 291¹ și art. 305¹ din Codul de Procedură Penală.

Ținând cont de aplicabilitatea prevederilor art. 305¹ al.4 Codul de Procedură Penală la soluționarea demersului privind finisarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, a fost luată decizia de a examina această normă prin prisma Constituționalității.

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității alin. (4) al art. 305¹ din Codul de Procedură Penală, *„În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului.”*, prin prisma omisiunii reglementării în norma contestată a cazurilor când instanța urmează să admită demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, și prin prisma faptului omisiunii reglementării exprese de norma contestată a acelor *„cerințe legale”* în baza căror instanța de judecată poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție²

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional,

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia”,

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică,

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Articolul 134

Statutul

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

[3] Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat”.

Articolul 135

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unde părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate”.

Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14 martie 2003

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul pena se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(2) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională”.

Articolul 18 Publicitatea ședinței de judecată

(1) În toate instanțele judecătorești ședințele sînt publice, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod.

(2) Accesul în sala de ședință poate fi interzis presei sau publicului, prin încheiere motivată, pe parcursul întregului proces sau al unei părți din proces, în interesul respectării moralității, ordinii publice sau securității naționale, cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților în proces o cer, sau în măsura considerată strict necesară de către instanță cînd, datorită unor împrejurări speciale, publicitatea ar putea să prejudicieze interesele justiției.

(21) În procesul în care un minor este victimă sau martor, instanța de judecată va asculta declarațiile acestuia într-o ședință închisă.

(3) Judecarea cauzei în ședința închisă a instanței trebuie argumentată și efectuată cu respectarea tuturor regulilor procedurii judiciare.

(4) În toate cazurile, hotărîrile instanței de judecată se pronunță în ședință publică.

Articolul 305¹. Modul de examinare a demersurilor referitoare la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului

(1) Demersul referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului se examinează în ședință închisă în termen de 5 zile, cu participarea obligatorie a procurorului și a apărătorului ales sau desemnat din oficiu.

(2) În demersul procurorului se indică: fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele care confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, inclusiv lista martorilor care urmează a fi audiați referitor la circumstanțele care ar confirma sau infirma sustragerea de la urmărirea penală sau imposibilitatea stabilirii locului aflării învinuitului.

(3) În timpul examinării demersului, judecătorul de instrucție are dreptul, din oficiu sau la cererea părților, să audieze martori, să examineze cererile părților sau să examineze alte probe relevante pentru a decide dacă au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea identificării locului aflării învinuitului și că acesta se sustrage de la urmărirea penală sau că locul aflării lui nu este stabilit.

(4) În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului.

(5) Adresarea repetată cu demers privind autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului în privința aceiași persoane în aceeași cauză, după respingerea demersului precedent, se admite

numai dacă apar circumstanțe noi ce servesc temei pentru a constata că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și că nu a fost posibilă identificarea locului aflării lui.

(6) Încheierea judecătorului de instrucție poate fi contestată cu recurs în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998:

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, **în mod public** și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :

a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa;

b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c. să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare remunerării unui apărător, să poată fi asistat gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d. să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;

e. să fie asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție³

Onorată Curte, considerăm că aliniatul (4) al art. 305¹ din Codul de Procedură Penală, *„În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului.”*, este neconstituțional, contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova precum și a Tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte reieșind din următoarele considerente.

1. Încalcă dreptul fundamental al persoane de acces la justiție, precum și a dreptului la apărare.

Dispoziția legală reflectată la art. 305¹ alin. (4) din Codul de Procedură Penală, în redacția actuală *„În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului.”*, este neconstituțional prin prisma omisiunii reglementării în norma contestată a cazurilor când instanța urmează să admită demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării

urmăririi penale în lipsa învinuitului, fiind reglementate doar cazurile când procurorul poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, precum și prin prisma faptului omisiunii reglementării exprese de norma contestată a acelor „*cerințe legale*” în baza căror instanța de judecată poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept constituțional fundamental (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 19 din 3 iulie 2018, § 59).

Mai mult, Curtea Constituțională a mai constatat că, omisiunea legislativă poate fi cea care generează încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71).

Astfel, reieșind din faptul că, omisiunile legislative pot face obiect al sesizării Curții Constituționale, învedereăm Curtea că, în conținutul art. 305¹ alin. (4) din CPP, legiuitorul a omis să indice cazurile în care instanța de judecată poate să admită demersul procurorului cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

Cu toate acestea, legiuitorul a reglementat în mod expres două cazuri când instanța de judecată trebuie să respingă demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, acestea cazuri se limitează *la neîntrunirea anumitor cerințe legale (care nu au fost evidențiate) și la situația când nu s-a demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare*.

Pe cale de consecință, considerăm că nereglementarea în mod expres a cazurilor când instanța de judecată poate admite demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, poate duce la săvârșirea unor abuzuri din partea instanței de judecată în raport cu justițiabilul.

Norma supusă controlului constituționalității, oferă un spectru prea larg judecătorului și o discreție de admitere a demersului procurorului nelimitată, astfel încât prin aceasta poate cauza justițiabilului anumite prejudicii ireparabile.

Astfel, nereglementarea în norma contestată a cazurilor când instanța de judecată poate admite demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, încalcă dreptul la un proces echitabil față de justițiabil și dreptul acestuia la apărare or, ultimul nu își poate regla conduita și nu se poate apăra împotriva arbitrarului comis de către o entitate publică cum ar fi instanța de judecată și procuratura.

Însă, accentuăm că, exigențele preeminenței dreptului presupune, inter alia, asigurarea de către stat (legiuitor) a respectării caracterului de legalitate, calitate, accesibilitate, previzibilitate și certitudine juridică la adoptarea anumitor legi.

În acest sens, în cauza *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979, Rekvényi contra Ungariei, 1999, Rotaru împotriva României, 2000, Damman împotriva Elveției, 2005*, CtEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu **suficientă precizie**, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „**o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita**”; „**în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice**”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

La caz, norma juridică supusă controlului constituționalității nu respectă aceste cerințe instaurate de către CtEDO, respectiv nu pot fi considerate ca lege și aplicate în

practică, or, nu oferă garanții suficiente contra arbitrariilor puterii publice, adică a părții acuzării și/sau a instanței de judecată. Or, în cazul în care instanța de judecată nu are la bază anumite temeiuri care iar permite să admită demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, în cazul în care instanța nu dispune de norme legale în baza cărora să emită o hotărâre legală și întemeiată, nici instanța de recurs nu va putea examina legalitatea unei hotărâri a instanțe ierarhic superioare.

Respectiv, în acest caz, justițiabilul nu va putea beneficia de dreptul la un proces echitabil pe motiv că legea permite unei autorități publice (instanței de judecată) să adopte hotărâre arbitrară în lipsa unor reglementări exprese a cazurilor de admitere a demersului procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

Sub aspectul omisiunii reglementării exprese de norma contestată a acelor „cerințe legale” în baza cărora instanța de judecată poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, menționăm că această omisiuni de asemenea ridică problema încălcării dreptului la un proces echitabil pentru justițiabil și dreptului la apărare.

Or, în cazul în care norma ar reglementa în mod concret și expres acele „cerințe legale” care ar genera temei de respingere a demersului procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, justițiabilul ar putea invoca aceste excepții în favoarea sa, utilizând anumite instrumente în vederea contracarării abuzurilor din partea procurorului și limitând instanța la săvârșirea anumitor încălcări împotriva drepturilor și intereselor sale legitime.

Însă, datorită omisiunii reglementării „cerințelor legale” de respingere a demersului procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, justițiabilul este în imposibilitate de a constata situațiile legale când instanța de judecată este în drept să respingă acest demers al procurorului.

Pe cale de consecință, există posibilitate ca în general această prevedere legală să nu poată fi aplicată și pe bandă rulantă să fie admise toate demersurile procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

Or, atâta timp cât legea nu reglementează cazurile când poate fi admis demersul procurorului, atâta timp cât legea nu prevede cazurile de respingere a demersului procurorului, folosindu-se de aceste omisiuni legislative și de oferirea unui spectru larg la admiterea demersului, instanța ar favoriza procurorii și ar admite toate demersurile acestora.

Pe cale de consecință, întru stoparea unor asemenea abuzuri și elemente arbitrară din partea autorităților statale solicităm intervenția Curții.

Cu titlu informativ, aducem la cunoștință și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre*, 1994, *Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck-Ost*, 1987), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

Paralel, statuăm și faptul că Curtea Constituțională, în pct. 62 din Hotărârea nr. 7 din 24.05.2012, menționează că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei

conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.” În speță, fiind aplicabile art. 23 coroborate cu art. 20, 26 din Constituția Republicii Moldova.

Or, în jurisprudența sa, Curtea a subliniat că articolul 23 din Constituție nu are o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocat standardul calității legii, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unei ingerințe în drepturi substanțiale garantate de Constituție. Altfel spus, problema calității unei legi

nu reprezintă o problemă de constituționalitate atât timp cât nu este afectat un drept fundamental (DCC nr. 71 din 26 mai 2022, § 19).

Așadar, prin prisma argumentelor invocate supra, considerăm că norma supusă controlului constituționalității încalcă dreptul fundamental al persoanei de acces la justiție, și dreptul la apărare, totodată, contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, motiv pentru care solicităm declararea neconstituționalității acestei norme.

În baza argumentelor expuse *supra*, solicităm înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității aliniatului (4) al art. 305¹ din Codul de Procedură Penală, „În urma examinării demersului și a materialelor prezentate, judecătorul de instrucție adoptă o încheiere motivată privind respingerea demersului procurorului, în cazul în care nu sunt întrunite cerințele legale sau în cazul în care nu a fost demonstrat că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală și acesta a fost anunțat în căutare, sau privind admiterea demersului procurorului. În încheierea judecătorului de instrucție se indică motivele de fapt și de drept invocate la respingerea sau admiterea demersului procurorului.”, este neconstituțional prin prisma omisiunii reglementării în norma contestată a cazurilor când instanța urmează să admită demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, fiind reglementate doar cazurile când procurorul poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, precum și prin prisma faptului omisiunii reglementării exprese de norma contestată a acelor „cerințe legale” în baza căror instanța de judecată poate respinge demersul procurorului referitor la autorizarea finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu există documente relevante.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

Avocat Lucian ROGAC

Dosarul nr.11r-502/22
1-20163036-02-11r-14122022

ÎNCHEIERE

06 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele de ședință

Bulhac Ion

Judecătorii

Morozan Ghenadie și Lîsîi Ghenadie

Cu participarea:

Procurorului

Cernei Alexandru

Avocatului

Rogac Lucian

judecând în ședință judiciară închisă, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir, în cadrul cauzei penale la demersul procurorului cu privire la autorizarea finalizării urmăririi penale nr.2014978151 în lipsa învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe, Colegiul penal –

A C O N S T A T A T:

1. În procedura Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău se află la examinare în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 17.11.2022, de admitere a demersului procurorului privind autorizarea finalizării urmăririi penale nr.2014978151 în lipsa învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe.
2. În ședința de judecată din 06.03.2023, avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir a depus sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând Înaltei Curți verificarea constituționalității art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală prin prisma constituționalității.
3. În motivarea cererii, avocatul a indicat că art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală este aplicabil la examinarea prezentei cauze, totodată, că Curtea Constituțională până la momentul actual nu s-a pronunțat asupra neconstituționalității acestei norme.
4. În ședința instanței de recurs avocatul Rogac Lucian în interesul lui Plahotniuc Vladimir a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

5. Procurorul Cernei Alexandr a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, menționând că, anterior, Curtea deja s-a expus pe marginea constituționalității art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală, fapt ce face inadmisibilă o asemenea sesizare.

6. Examinând materialele cauzei, în special, a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, din următoarele considerente.

7. Potrivit art.7 alin.(3) - (3²) Cod de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

8. Relevante speței sunt și prevederile pct.83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, care stabilesc că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

9. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții, și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

10. Pct.107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce

urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

11. În detrimentul celor invocate de acuzare în ședința de judecată, Colegiul reiterează constatărilor Curții Constituționale în jurisprudența sa, și anume, în decizia de inadmisibilitate din 17.06.2021 cu nr.97 a sesizărilor nr.99g/2021 și nr.114g/2021. Astfel că, Curtea a menționat că, trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă situație privind admisibilitatea.

12. Colegiul mai notează că, potrivit practicii Curții Constituționale și Ghidului practic privind condițiile de admisibilitate a sesizărilor privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională, identitatea de obiect este aplicabilă situațiilor în care obiectul sesizării este identic cu obiectul sesizărilor anterior depuse la Curte și nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții. Prin urmare, atât soluția, cât și considerentele expuse în deciziile sau hotărârile anterioare rămân valabile pentru cauza examinată. Această condiție presupune existența unei hotărâri anterioare având la bază același motiv, pentru care ar fi valabile aceleași argumente.

13. În consecința celor enunțate, instanța de recurs menționează că nu este abilitată de a verifica dacă prezenta sesizare conține argumente noi, prin prisma circumstanțelor de fapt și de drept invocate.

14. Respectiv, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea recurentă în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor enumerate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir cu privire la verificarea constituționalității art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală prin prisma constituționalității, cu remiterea materialelor corespunzătoare în adresa Curții Constituționale.

15. În conformitate cu art.7, 342, 364 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir, pentru verificarea constituționalității art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală prin prisma constituționalității.

Expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir.

Suspendarea examinării recursului declarat de avocatul Rogac Lucian în interesele lui Plahotniuc Vladimir împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 17.11.2022, de admitere a demersului procurorului privind autorizarea finalizării urmăririi penale nr.2014978151 în lipsa învinutului Plahotniuc Vladimir Gheorghe, până la examinarea sesizării de către Curtea Constituțională a constituționalității art.305¹ alin.(4) Cod de procedură penală.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președintele ședinței:

Bulhac Ion

Judecătorii:

Morozan Ghenadie

Lîsîi Ghenadie

Copia corespunde originalului
Judecător

Ion Bulhac